

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра глобальної економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
Економічний факультет
«18» червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА
ТА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини», С1.01. Економіки
Освітньо- професійна програма	Міжнародна економіка
Факультет	Економічний
Розробники	професор кафедри глобальної економіки, д.е.н., проф. Кваша С.М., доцент кафедри глобальної економіки, к.е.н., доц. Герасименко Н.А.

Київ – 2026

Опис навчальної дисципліни «Міжнародна торговельна політика та економічна інтеграція»

Міжнародна торговельна політика та економічна інтеграція – навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів системних знань щодо закономірностей формування та реалізації міжнародної торговельної політики, сучасних моделей економічної інтеграції та їх впливу на розвиток світової економіки і міжнародного бізнесу. Особлива увага приділяється діяльності Світової організації торгівлі, регіональним інтеграційним об'єднанням, сучасним торговельним угодам, інструментам тарифного та нетарифного регулювання, цифровізації міжнародної торгівлі, геоекономічним трансформаціям, торговельним конфліктам, економічній дипломатії та особливостям інтеграції України до європейського та світового економічного простору.

У процесі навчання здобувачі набувають практичних навичок аналізу міжнародних торговельних потоків, оцінювання ефективності інструментів торговельної політики, аналізу інтеграційних процесів, використання міжнародної статистики та нормативно-правових документів СОТ і ЄС для обґрунтування управлінських рішень.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	СІ «Економіка та міжнародні економічні відносини»	
Освітня програма	Міжнародна економіка	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	15	
Практичні, семінарські заняття	30	
Самостійна робота	105	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета **начальної дисципліни** — формування у студентів професійних компетентностей щодо сучасної міжнародної торговельної політики, а також засвоєння теоретичних знань про механізми функціонування світової торговельної системи, а також набуття практичних навичок аналізу впливу міжнародних торговельних угод, інтеграційних об'єднань і торговельного регулювання на розвиток національної економіки та аграрного сектору в умовах глобалізації.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегій розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально- економічного та людського розвитку.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально- економічних систем.

СК12. Здатність аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної політики на розвиток світових агропродовольчих ринків і міжнародну конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, розробляти й обґрунтовувати стратегічні рішення в умовах сучасних геополітичних, соціально-економічних і технологічних трансформацій.

Програмні результати навчання

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально- економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН14. Розробляти сценарії і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

ПРН16. Аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної політики на функціонування світових агропродовольчих ринків і розвиток суб'єктів господарювання, розробляти й

обґрунтовувати стратегічні рішення щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів господарювання з урахуванням сучасних геополітичних, соціально-економічних і технологічних викликів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Модуль 1. Теоретичні засади міжнародної торговельної політики та економічної інтеграції							
Тема 1. Міжнародна торговельна політика в системі сучасних міжнародних економічних відносин	1-2		2	4			
Тема 2. Світова організація торгівлі та міжнародне регулювання торгівлі	3		1	2			
Тема 3. Інструменти міжнародної торговельної політики	4-5		2	4			
Тема 4. Міжнародна економічна інтеграція та сучасні інтеграційні об'єднання	6		1	2			
Тема 5. Європейська економічна інтеграція та торговельно-економічні відносини України з ЄС	7-8		2	4			
Разом за змістовим модулем 1	75		8	16			51
Модуль 2. Сучасні трансформації міжнародної торговельної політики							
Тема 6. Глобальні торговельні виклики та геоекономічні трансформації	9-10		2	4			
Тема 7. Цифровізація міжнародної торгівлі та новітні торговельні моделі	11		1	2			
Тема 8. Сталий розвиток та екологічна трансформація міжнародної торгівлі	12-13		2	4			
Тема 9. Міжнародна торговельна політика агропродовольчого сектору	14		1	2			
Тема 10. Стратегічні напрями розвитку міжнародної торговельної політики України	15		1	2			
Разом за змістовим модулем 2	75		7	14			54
Усього годин	150		15	30			105

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Міжнародна торговельна політика в системі сучасних міжнародних економічних відносин	2
2.	Світова організація торгівлі та міжнародне регулювання торгівлі	1
3.	Інструменти міжнародної торговельної політики	2
4.	Міжнародна економічна інтеграція та сучасні інтеграційні об'єднання	1

5.	Європейська економічна інтеграція та торговельно-економічні відносини України з ЄС	2
6.	Глобальні торговельні виклики та геоекономічні трансформації	2
7.	Цифровізація міжнародної торгівлі та новітні торговельні моделі	1
8.	Сталий розвиток та екологічна трансформація міжнародної торгівлі	2
9.	Міжнародна торговельна політика агропродовольчого сектору	1
10.	Стратегічні напрями розвитку міжнародної торговельної політики України	1
	Усього	15

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год
1	Міжнародна торговельна політика в системі сучасних міжнародних економічних відносин	4
2	Світова організація торгівлі та міжнародне регулювання торгівлі	2
3	Інструменти міжнародної торговельної політики	4
4	Міжнародна економічна інтеграція та сучасні інтеграційні об'єднання	2
5	Європейська економічна інтеграція та торговельно-економічні відносини України з ЄС	4
6	Глобальні торговельні виклики та геоекономічні трансформації	4
7	Цифровізація міжнародної торгівлі та новітні торговельні моделі	2
8	Сталий розвиток та екологічна трансформація міжнародної торгівлі	4
9	Міжнародна торговельна політика агропродовольчого сектору	2
10	Стратегічні напрями розвитку міжнародної торговельної політики України	2
	Усього	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1. Теоретичні засади міжнародної торговельної політики та економічної інтеграції	51
2	Самостійна робота 2. Сучасні трансформації міжнародної торговельної політики	54
	Всього	105

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати, презентації;
- захист практичних робіт;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи.

7. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод командної роботи, метод мозкового штурму;

- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- відеометоди (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні засади міжнародної торговельної політики та економічної інтеграції		
Лекція 1.	ПРН 3,5,8,11,12,14,16.	
Практична робота 1.	Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.	10
Лекція 2.	Дотримуватися принципів академічної доброчесності..	
Практична робота 2.		10
Лекція 3.	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.	
Практична робота 3.		10
Лекція 4.	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.	
Практична робота 4.		10
Лекція 5.	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. Аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної політики на функціонування світових агропродовольчих ринків і розвиток суб'єктів господарювання, розробляти й обґрунтовувати стратегічні рішення щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів господарювання з урахуванням сучасних геополітичних, соціально-економічних і технологічних викликів..	10
Практична робота 5.		20
Самостійна робота 1		
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100

Модуль 2. Сучасні трансформації міжнародної торговельної політики		
Лекція 6.	ПРН 3,5,8,11,12,14,16. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.	
Практична робота 6.		10
Лекція 7.	Дотримуватися принципів академічної доброчесності..	
Практична робота 7		10
Лекція 8.	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.	
Практична робота 8		10
Лекція 9.	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.	
Практична робота 9.		10
Лекція 10.	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. Аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної політики на функціонування світових агропродовольчих ринків і розвиток суб'єктів господарювання, розробляти й обґрунтовувати стратегічні рішення щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів господарювання з урахуванням сучасних геополітичних, соціально-економічних і технологічних викликів..	
Практична робота 10.		10
Самостійна робота 2		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
--------------------------------------	---

90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (напр., лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс з дисципліни «Міжнародна торговельна політика та економічна інтеграція» URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1038>
- Кваша С.М., Павленко М.М. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Міжнародна торговельна політика та економічна інтеграція» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.01 «Економіка») ОПП «Міжнародна економіка». Київ: НУБіП України, 2026.
- Кваша С.М., Павленко М.М. Збірник задач з дисципліни «Міжнародна торговельна політика та економічна інтеграція» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.01 «Економіка») ОПП «Міжнародна економіка». Київ: НУБіП України, 2026.

10 . Рекомендовані джерела інформації

- Geo-economic Role of Ukraine's Foreign Trade and Mechanism of its Implementation in the Conditions of European Integration : monograph / I. M. Миценко, I. Г. Бабець, В. І. Миценко, О. М. Соколовська. Кропивницький : Polygraph-Service, 2025. 336 p. ISBN 978-966-2294-99-6.
- Kvasha S., Andrei P., Mancini M., Vakulenko V. Food security in Ukraine today's conditions. International Journal of Food Sciences and Nutrition. 2024. Vol. 75(6). P. 622–636. (Scopus)
- Kvasha S., Pavlenko O., Vakulenko V. Organisational and economic support for food security in the context of extraordinary challenges. Baltic Journal of Economic Studies. 2024. Vol. 10(2). P. 123–133. (WoS)

4. Kvasha S., Vakulenko V. Theory of agricultural market regulation in the context of food security. *Economics & Education*. 2023. Vol. 8(4). P. 34–38.
5. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025*. Paris : OECD Publishing, 2025.
Офіційне видання: [OECD Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025](#)
6. World Trade Organization. *World Trade Report 2024: Trade and Inclusiveness – How to Make Trade Work for All*. Geneva : WTO, 2024.
Офіційне видання: [World Trade Report 2024](#)
7. Бестужева С. В., Козуб В. О., Проскурніна Н. В. та ін. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. у схемах і таблицях. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 248 с.
8. Діброва А. Д., Діброва Л. В., Діброва М. А. Конкурентоспроможність агропродовольчої продукції України у зовнішній торгівлі з Європейським Союзом: оцінка за індексом RCA та вплив інституційних обмежень. *Агросвіт*. 2026. № 10. С. 187–195. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.10.187>
9. Діброва А. Д., Діброва Л. В., Діброва М. А. Конкурентні переваги експорту аграрної продукції України в умовах воєнного стану та євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2026. № 85. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7831> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-10>
10. Діброва А. Д., Діброва Л. В., Діброва М. А. Трансформація конкурентних позицій України на світовому ринку кукурудзи. *Агросвіт*. 2026. № 8. С. 102–109. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.8.102>
11. Діджиталізація сучасної системи міжнародних відносин : монографія / А. С. Філіпенко, Н. В. Резнікова, О. І. Рогач та ін. ; за ред. О. І. Шниркова. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. 236 с.
12. Економічна стійкість країн у глобальному господарстві : монографія / О. І. Шнирков, А. С. Філіпенко, Р. О. Заблоцька та ін. ; за ред. О. І. Шниркова. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2025. 311 с.
13. Експортна стратегія України на період до 2023 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-2026-%D1%80#n15>
14. Європейська комісія (European Commission). Офіційний сайт: <https://ec.europa.eu>
15. Кваша С. М., Павленко О. М., Вакуленко В. Л. Нові виклики нормативно-правового забезпечення вступу України до Європейського Союзу. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2023. Вип. 27. С. 29–33.
16. Кваша С. М., Павленко О. М., Вакуленко В. Л. Стратегічні пріоритети розвитку ЗЕД аграрної галузі України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2024. Вип. 51. С. 45–50.
17. Кваша С. М., Томенко М. В. Організаційно-економічне забезпечення механізмів формування та функціонування аграрного ринку в нинішніх умовах розвитку. 2022. С. 137–145.

18. Кваша С., Вакуленко В. Спільна аграрна політика Європейського Союзу: досвід та перспективи для України. Інтелект XXI. 2023. Вип. 4. С. 9–13.
19. Кваша С., Вакуленко В., Павленко О. Наукові засади розвитку зовнішньоекономічної діяльності в контексті міжнародних відносин України в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 61.
20. Кононенко Л. В., Назарова Г. Б., Шишкіна Т. М. Трансформування міжнародної торгівлі в умовах глобалізації і цифровізації економіки // Наука і техніка сьогодні. 2022. № 5 (5). С. 110–121.
21. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2021. 704 с.
22. Міжнародний торговельний центр (International trade center) Офіційний сайт: <https://data.wto.org/en/>
23. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD Statistics) <https://unctad.org/>
24. Панченко В. Г., Резнікова Н. В. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посіб. Київ : ФОП Білецький Р. Г., 2025. 471 с.
25. Портал даних Світової організації торгівлі (WTO data) Офіційний сайт : <https://data.wto.org/en/>
26. Представництво Європейського Союзу в Україні: офіційний веб-сайт. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232
27. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (FAO). Офіційний сайт: <https://www.fao.org> .
28. Світова організація торгівлі (WTO). Офіційний сайт: <https://www.wto.org> .
29. Світовий Банк/Торгівля (World Bank Trade) Офіційний сайт: <https://www.worldbank.org/ext/en/topic/trade>
30. Сучасна практика митних процедур. / Д. М. Русак. Київ, 2023. 300 с.
31. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>